

EELK JÕELÄHTME PÜHA NEITSI MAARJA koguduse kalmistu kasutamise eeskiri

Eeskiri kehtestatakse “Kalmistuseaduse“ § 7 lõike 3 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

(1) Kalmistu kasutamise eeskiri (edaspidi *eeskiri*) sätestab EELK Jõelähtme Püha Neitsi Maarja koguduse (edaspidi *kogudus*) haldamisel oleva kalmistu (edaspidi *kalmistu*) kasutamise korra. Eeskiri on kohustuslik kõigile kalmistul viibivatele isikutele ja kalmistu kasutajatele.

(2) Kalmistu rajamisel, haldamisel ja kasutamisel juhendatakse Eesti Vabariigi seadustest, muudest õigustloovatest aktidest ja käesolevast eeskirjast.

§ 2. Mõisted

Eeskirjas kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) kalmistu – inimese surnukeha või surnud inimese säilmete (edaspidi nimetatud surnu) matmiseks ja mälestamiseks ettenähtud ning vajalike ehitistega maa-ala;
- 2) hauaplats - kalmistul asuv maa-ala ühe või mitme surnu matmiseks kirstus või tuhaurnis;
- 3) hauakoht - koht hauaplatsil kirstu või urni matmiseks;
- 4) hauarajatis – hauaplatsil paiknev inventar ja hauaplatsi piire või piirdeaaed;
- 5) hauatähis - ühte või mitut hauakohta tähistav rist, plaat, sammas, kivi või muu tähis.
- 6) hauaplatsi kasutaja – isik, kellel on hauaplatsi kasutamise õigus hauaplatsi kasutamise lepingu alusel;
- 7) matja - isik, kes korraldab surnu matmise;
- 8) omaksed – surnu abikaasa, vanemad, täisealine laps, õde, vend või muu surnu lähedane isik tulenevalt tema elukorraldusest;
- 9) kalmistu haldaja – kalmistu kasutamist korraldav kogudus.

§ 3. Kalmistu haldamine

(1) Koguduse maal asuvat kalmistut haldab EELK Jõelähtme Püha Neitsi Maarja kogudus (edaspidi *haldaja*).

(2) Haldaja tagab kalmistu kasutamisel kalmistuseaduses sätestatud tingimuste täitmise ja kalmistu heakorra ning täidab teisi õigusaktidest tulenevaid ülesandeid.

§ 4. Kalmistu tööaeg

Kalmistu on avatud iga päev.

§ 5. Hauaplatsi kasutamiseõiguse tasu

Hauaplatsi kasutamiseõiguse tasu, tähtaja ja muud tingimused sätestatakse kasutusõiguse lepingus.

2. peatükk KALMISTU HEAKORD

§ 6. Kalmistu heakorranõuded

(1) Kalmistul tuleb hoida korda, puhtust ja hauarahu.

(2) Kalmistul on keelatud:

- 1) kahjustada hooneid, piirdeid, väravaid, veevõtukohti, teid ja haljastust;
- 2) kahjustada või rikkuda kalme, hauaplatse, -rajatisi ja -tähiseid;
- 3) raiuda puid ilma raieloata;
- 4) teostada omavolilist kaevamist;
- 5) istutada puid ja põõsaid ning rajada hekke kalmistu haldaja kooskõlastuseta;
- 6) paigutada jäätmeid selleks mitte ette nähtud kohtadesse, tuua kalmistule olmejäätmeid või risustada kalmistu territooriumi mõnel muul viisil;
- 7) suurendada omavoliliselt hauaplatsi mõõtmeid;
- 8) paigaldada ja eemaldada hauatähiseid ja -rajatisi kalmistu haldaja kooskõlastuseta;
- 9) sõita mootorsõidukiga kalmistu haldaja loata;
- 10) teha lõket, sh põletada prahti (välja arvatud kalmistu haldaja poolt kalmistu hooldamiseks tarvilikud tööd);
- 11) matta loomi;
- 12) viibida kalmistul koeraga ilma jalutusrihmata;
- 13) muu avalikku korda, heakorda ja hauarahu rikkuv tegevus.

(3) Kalmistu haldajal on õigus eemaldada või määrata eemaldamisele kalmistu ilmet häirivad, sihipärast kasutamist takistavad või ohtlikud rajatised, aiad, puud ja põõsad.

3. peatükk HAUAPLATSI KASUTUSSE ANDMINE

§ 7. Hauaplatsi kasutusse andmise tingimused ja kord

(1) Kalmistul uusi hauaplatse ei eraldata, toimub vaid pealematmine.

(2) Pealematmiseks eraldatakse hauaplats kas kirstus või urnis matmiseks.

(3) Pealematmiseks eraldatakse hauaplats neile, kellele laieneb kasutusõigus. Kasutajata hauaplatse eraldatakse vaid koguduse liikmetele. Vastava korra kehtestab koguduse juhatus.

(4) Matja soovil eraldatakse kas ühe- või mitmekohaline hauaplats.

(5) Hauaplatsi suuruse ja asukoha määrab kalmistu haldaja:

1) ühe hauakoha suurus kirstumatus korral on üldjuhul 2,1 x 0,9m

2) ühe hauakoha suurus urnimatus korral on üldjuhul 0,5 x 0,5m

(5) Hauaplatsi eraldamisel sõlmib matjaga hauaplatsi kasutamise lepingu (edaspidi *kasutusleping*) kalmistu haldaja. Kasutuslepingu tingimused ja vormi kinnitab koguduse juhatus.

(6) Kasutuslepingusse kantakse hauaplatsi kasutaja andmed, hauaplatsi asukoht ja suurus, määratakse kindlaks kasutuslepingust tulenevad poolte õigused ja kohustused, lepingu kehtivuse tähtaeg, selle muutmise, lõpetamise ja kolmandale isikule üleandmise kord, hauaplatsi kujundamise ja hooldamise nõuded, poolte vastutus ja vaidluste lahendamise kord ning hauaplatsi kasutaja kinnitus kalmistu kasutamise eeskirja tundmise ja täitmise kohta.

(7) Hauaplatsi kasutaja võib tellida kalmistu haldajalt teenuseid, sõlmides eraldi teenuse osutamise lepingu, milles sätestatakse tellitud teenused, nende maksumus ja teenuste eest tasumise kord.

§ 8. Hauaplatsi kasutamise tähtaeg ning selle pikendamise tingimused ja kord

(1) Hauaplatsi kasutusleping sõlmitakse tähtajaga kümme aastat

(2) Kasutuslepingu tähtaja lõppemisest teavitab kalmistu haldaja hauaplatsi kasutajat kirjalikult kuus kuud enne lepingu lõppemist. Hauaplatsi, mille kasutusleping on lõppenud, võtab kalmistu haldaja arvele kui kasutajata hauaplatsi.

(3) Hauaplatsi senisel kasutajal on eesõigus uue kasutuslepingu sõlmimiseks. Uue kasutuslepingu sõlmimiseks esitab hauaplatsi kasutaja haldajale kirjaliku avalduse vähemalt üks kuu enne kasutuslepingu tähtaja möödumist. Uue kasutuslepingu sõlmimise avalduse esitamata jätmisel loetakse kasutusleping lõppenuks ka juhul, kui hauaplatsi kasutaja jätkab hauaplatsi hooldamist.

§ 9. Kasutuslepingu üleandmine ja üleminek

(1) Hauaplatsi kasutaja võib kasutuslepingu kalmistu haldaja nõusolekul üle anda kolmandale isikule. Üleandmise vormistab kalmistu haldaja kirjalikult.

(2) Hauaplatsi kasutaja surma korral on tema omastel eelisõigus hauaplatsi kasutamiseks ning kasutuslepingusse astumiseks hauaplatsi kasutaja asemele. Kasutuslepingu vormistab kalmistu haldaja kirjalikult hauaplatsi kasutaja surmatõendi esitamisel.

§ 10. Kasutuslepingu lõppemine

(1) Kasutusleping lõpeb tähtaja möödumisel, ülesütlemisel või hauaplatsi kasutaja surma korral.

(2) Hauaplatsi kasutaja võib kasutuslepingu erakorraliselt ühepoolset enne tähtaja lõppu üles öelda, esitades haldajale kirjalikult kasutuslepingu ülesütlemise avalduse.

(3) Haldajal on õigus kasutusleping erakorraliselt ühepoolset enne tähtaja lõppu lõpetada esitades haldajale kirjalikult kasutuslepingu ülesütlemise avalduse, kui hauaplats on tunnistatud hooldamata hauaplatsiks vastavalt käesolevale eeskirjale.

(4) Hauaplatsi, mille kasutusleping on lõppenud, võtab kalmistu haldaja arvele kui kasutajata hauaplatsi.

4. peatükk MATMINE

§ 11. Matmise kord

(1) Loa matmiseks annab kalmistu haldaja kalmistuseaduses nõutud dokumentide alusel.

(2) Matmine tuleb registreerida kalmistu haldaja juures vähemalt **kaks päeva** enne matuse toimumist.

(3) Matmisloa väljastamisel teeb kalmistu haldaja kande kalmisturegistrisse ja kalmistuplaanile.

(4) Kirstuga matmisel peab haua sügavus olema vähemalt 1,5 meetrit maapinnast. Urniga matmisel peab matmise sügavus olema vähemalt 1 meeter. Kui haua kaevamisel tuleb välja varem maetu säilmeid, siis tuleb need matta sama haua põhja kaevatud süvendisse, tervena säilinud kirst jäetakse puutumata.

(5) Haua kaevamise ja teiste matusega seotud tegevuste käigus kõrvalolevatele hauaplatsidele tekitatud kahjustused kõrvaldab kahjustuse tekitanud hauaplatsi kasutaja kolme päeva jooksul pärast matuse toimumist. Hauaplatside korrastamata jätmisel kõrvaldab kalmistu haldaja tekitatud kahjustused hauaplatsi kasutaja kulul.

(6) Kirstuga maetava surnu pealematmine ei või toimuda varem kui 20 aasta möödumisel viimasest matmisest samale kohale.

(7) Pealematmiseks on vajalik hauaplatsi kasutaja kirjalik nõusolek. Kui hauaplats on käesoleva eeskirja kohaselt tunnistatud hooldamata hauaplatsiks, ei ole hauaplatsi kasutaja nõusolek nõutav.

(8) Kultuuri- või ajalooliselt tähtsaks tunnistatud haudadele peale ei maeta. Nimekirja koostab koguduse juhatus.

5. peatükk HAUAPLATSI KUJUNDAMINE JA HOOLDAMINE

§ 12. Hauaplatsi kujundamine

(1) Kalmistu kujundamise eesmärgiks on ajalooliselt väljakujunenud miljöö ja seda iseloomustavate elementide säilitamine.

(2) Kalmistu hooldamisel tuleb juhinduda Ajalooliste kalmistute hooldamise ja korrastamise meetodilisest juhendist ning mälestise ja kaitsevööndi kaitsekohustuse teatisest.

(3) Hauaplatsi kujundamisel tuleb järgida kalmistute kujunduse head tava, eelnimetatud juhendi ning käesoleva eeskirja nõudeid nii hauatähiste, -rajatiste kui ka haljastuse osas.

(4) Kalmistu haljastuses tuleb lähtuda vajadusest kaitsta hauarajatisi ja -tähiseid puude ja põõsaste kahjuliku mõju eest. Eemaldada tuleb puud, mis kahjustavad juurestiku, tüve või võraga hauarajatisi, põhjustades nende purunemist, deformeerumist või sammaldumist.

(5) Haljastamisel tuleb eelistada madalhaljastust, puude leina- ja kääbusvorme. Kõrgekasvulisi puid hauaplatsile istutada ei tohi ning isetekkelised puuvõrsed tuleb õigeaegselt eemaldada. Vältida tuleb ohtralt juurevõsu ajavaid lehtpõõsaid (sirel, enelas jt). Põõsaste soovitatavaks kõrguseks on kuni 1,5 m, hekkidel kuni 1 m. Hauaplatsil asuvate puude (tüve läbimõõduga üle 8 cm) ja suuremõõtmeliste põõsaste mahavõtmine tuleb eelnevalt kooskõlastada kalmistu haldajaga. Puude mahavõtmiseks taotletakse raieluba Jõelähtme Vallavalitsusest ning muinsuskaitseameti kooskõlastus.

(6) Hauaplatsi kujundamisel vältida keskkonda sobimatuid tehismaterjale, nagu plastid, kergkruus, kunstmuru jmt. Uute hauarajatiste paigaldamisel jälgida nende sobivust keskkonda.

(7) Hauaplatsi ääristena on soovitatav kasutada mätasääristust või looduslikke äärekive. Uute monoliitsete betoonist valatud hauaplatsiäärise rajamine ei ole lubatud.

(8) Hauaplatsi, mille puhul ei ole järgitud kalmistu kujunduse põhimõtteid, tähistab kalmistu haldaja hoiatussildiga ning edastab hauaplatsi kasutajale kirjaliku taasesitamist võimaldavas vormis hoiatuse kasutuslepingus toodud aadressile. Hoiatuses märgitakse hauaplatsi olukord, platsi korrastamise kohustus ja tähtaeg ning kohustuse täitmata jätmise tagajärjed.

(9) Kui hoiatuse edastamisele järgneva aasta jooksul hauaplatsi kasutaja ei kõrvalda kalmistu kujunduspõhimõtetele mittevastavaid hauarajatisi, hauatähiseid või haljastust, kõrvaldab kalmistu haldaja need hauaplatsi kasutaja kulul.

§ 13. Hauatähise ja -piirde paigaldamine, eemaldamine ja teisaldamine

(1) Hauaplats peab olema tähistatud risti, hauatahvi, -kivi, -samba, -plaadi, monumendi või muu tähisega, millele on kantud surnu ees- ja perekonnanimi ning sünni- ja surmaaeg.

(2) Hauaplatsile võib paigutada muud sobivat inventari nagu vaasid, valgustid, pingid.

(3) Hauatähised, -rajatised, muu inventar ja haljastus peavad asuma hauaplatsi piires ega tohi oluliselt häirida kõrvalasuvate hauaplatside kasutamist ja korrastamist.

(4) Hauatähise ja -rajatiste paigaldamine, eemaldamine või teisaldamine tuleb eelnevalt kooskõlastada kalmistu haldajaga. Kõrge kunstiväärtusega ja ajalooliste hauatähise ja piirete eemaldamine on keelatud.

(5) Kalmistu miljöölise väärtuse säilitamise eesmärgil tuleb nii kasutusel olevatel kui mahajäetud hauaplatsidel vanemad kui 50 aastased hauatähised ja -piirded jätta oma algele kohale. Jalalt murdunud ning katkised ristid ja muud hauatähised (ka tükid) ning piirete fragmendid, mida ei ole võimalik algsel kohal eksponeerida, tuleb viia kalmistu haldaja poolt määratud kohta. Vanad metallist ja kivipostidega piirded ja hauatähised tuleb võimalusel taastada.

(6) Hauaplatsi väljaandmisel uuele kasutajale säilitatakse väärtuslikud hauatähised ja -rajatised ning lisatakse vastav kohustus hauaplatsi uue kasutajaga sõlmitavasse kasutuslepingusse. Uus hauaplatsi kasutaja on kohustatud tagama hauaplatsil olevate hauatähise ja -rajatiste säilimise ja korrasoleku, vajadusel teostama hooldusremondi, ning suhtuma austavalt varem hauaplatsile maetuisse.

§ 14. Kalmistu ja hauaplatsi hooldamine

(1) Hauaplatsi hooldamise eest vastutab hauaplatsi kasutaja. Hauaplatsi kasutaja on kohustatud korrastama hauaplatsi ning hauaplatsi ümbritsevad vahekäigud. Hauaplatsi hooldamisel tekkinud praht tuleb viia selleks ettenähtud kohta.

(2) Hauaplats peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) hauaplatsile istutatud taimed on terved ja elujõulised;
- 2) hauaplatsilt on eemaldatud kuivanud taimed ja pärjad ning pleekinud kunstlilled;

- 3) hauaplatsi piiravaid hekke pügatakse regulaarselt;
- 4) hauatähised ja piirded on üldjuhul puhtad ja terved ning neil olev tekst loetav;
- 5) hauaplatsi katteplaadid on terved;
- 6) hauaplatsi kattev liiv on puhas;
- 7) hauaplatsilt ja hauaplatsi ümbritsevast vahekäigust on riisunud ära lehed ja muu praht.

(3) Hauaplatsi hooldamisel tekkinud jäätmed tuleb liigiti sorteerida ning panna selleks ettenähtud jäätmemahutisse ja/või ettenähtud kohta.

(4) Hauaplatsil suuremahuliste hooldus- ja remonttööde teostamisel tekkinud ehitusjätmete äreveo on hauaplatsi kasutaja kohustatud teostama omal kulul.

(5) Hooldusnõuete eiramisel on haldajal õigus teha hauaplatsi kasutajale ettekirjutus, millega juhitakse tähelepanu hooldusnõuete rikkumisele ning antakse hauaplatsi kasutajale puuduste kõrvaldamiseks tähtaeg. Hauaplatsi kasutaja poolisel ettekirjutuse mittetäitmisel või mittenõuete kohasel täitmisel on haldajal õigus korraldada ettekirjutuse täitmine hauaplatsi kasutaja kulul.

(6) Hauaplatsi võib hauaplatsi kasutaja ja kalmistu haldaja vahel sõlmitud lepingu kohaselt tasulise teenusena hooldada kalmistu haldaja.

(7) Haldaja poolt hooldatavate hauaplatside nimekirja kinnitab koguduse juhatus

§ 15. Hooldamata hauaplatsi arvelevõtmise ja taaskasutusse andmise kord

(1) Kalmistu haldaja tuvastab ja tähistab korrastamata hauaplatsi selle korrastamise tähtaega kajastava hoiatava sildiga.

(2) Kalmistu haldaja tunnistab korrastamata hauaplatsi hooldamata hauaplatsiks, kui selle tähistamisest on möödunud vähemalt üks aasta.

(3) Hooldamata hauaplatsi võib anda taaskasutusse kirstuga pealematmiseks pärast 20 aasta möödumist viimasest matmisest samale kohale.

6. peatükk JÄRELEVALVE JA VASTUTUS

§ 16. Vastutus ja järelevalve

(1) Käesoleva eeskirja rikkuja kannab vastutust seadusega ettenähtud korras.

(2) Järelevalvet eeskirja täitmise üle teostab haldaja.

7. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 17. Rakendussätted

(1) Seniseks hauaplatsi kasutajaks loetakse omaksed, kes on korraldanud hauaplatsil eelmise matmise, omaste puudumisel isik, kes hauaplatsi reaalselt kasutab.

(2) Senisel hauaplatsi kasutajal on õigus esitada haldajale vormikohane taotlus kasutuslepingu sõlmimiseks kolme aasta jooksul arvates eeskirja jõustumisest. Vormikohane taotlus on kättesaadav koguduse koduleheküljel <http://maarakirik.ee>. Kõigi seniste hauaplatsi kasutajatega, kes esitavad taotluse, sõlmitakse kasutuslepingud pärast kõigi andmete tõesuse kontrollimist, kuid mitte hiljem kui ühe aasta jooksul taotluse esitamisest.

§ 18. Eeskirja jõustumine
Eeskiri jõustub 01.jaanuaril 2012.a.